

ชุดหนังสือคลังปัญญาตะวันออก

东方智慧丛书

ประธานบรรณาธิการ: ทัง เหวินฮุย หลิว จื้อเฉียง

主编: 汤文辉 刘志强

ที่ปรึกษาทางวิชาการ: จัง ปาวเจี๋ยน

学术顾问: 张葆全

ภาษาจีน-ภาษาไทย

汉泰对照

คำสอนว่าด้วยการครองเรือนของจูจื้อ

朱子治家格言

ผู้แต่ง: (ราชวงศ์ชิง) จู ป๋ายหลู

作者: (清) 朱柏庐

ถอดความและวิเคราะห์: ฝาน หัวเจี๋ย

释析: 樊华杰

ผู้ตรวจภาษาจีน: จัง ปาวเจี๋ยน

中文审读: 张葆全

ผู้แปล: ฉิน ชีวหง

翻译: 覃秀红

ผู้ตรวจภาษาไทย: ศักดิ์ชัย เกียรติธนาสินทร์

泰语审读: 萨猜·杰那泰

ภาพประกอบ: กวัน รุ่ยหลิน หยิ่น หง หลิว หรง

绘图: 关瑞琳 尹红 刘荣

GUANGXI NORMAL UNIVERSITY PRESS

广西师范大学出版社

ชุดหนังสือคลังปัญญาตะวันออก

东方智慧丛书

ประธานบรรณาธิการ: ทัง เหวินฮุย หลิว จื้อเฉียง

主编: 汤文辉 刘志强

ที่ปรึกษาทางวิชาการ: จัง ป่าวเลี่ยน

学术顾问: 张葆全

ภาษาจีน-ภาษาไทย

汉 泰 对 照

คำสอนว่าด้วยการครองเรือนของจูจื้อ

朱子治家格言

ผู้แต่ง: (ราชวงศ์ซ่ง) จู ป๋ายหลู

作者: (清) 朱柏庐

ถอดความและเรียบเรียง: ฝาน หัวเจี๋ย

释析: 樊华杰

ผู้ตรวจภาษาจีน: จัง ป่าวเลี่ยน

中文审读: 张葆全

ผู้แปล: ฉิน ชีวหง

翻译: 覃秀红

ผู้ตรวจภาษาไทย: ศักดิ์ชัย เกียรติธำ

泰语审读: 萨猜 · 杰那秦

ภาพประกอบ: กวัน รุ่ยหลิน หยิ่น หง

绘图: 关瑞琳 尹红 刘荣

· 桂林 เมืองกุ้ยหลิน ·

GUANGXI NORMAL UNIVERSITY PRESS

广西师范大学出版社

© 2016 by Guangxi Normal University Press.

All rights reserved.

图书在版编目 (CIP) 数据

朱子治家格言: 汉泰对照 / 樊华杰整理; 覃秀红译;
关瑞琳, 尹红, 刘荣绘. —桂林: 广西师范大学出版社,
2016.1

(东方智慧丛书 / 汤文辉等主编)

ISBN 978-7-5495-7613-5

I. ①朱… II. ①樊…②覃…③关…④尹…⑤刘…
III. ①家庭道德—中国—清前期—汉语、泰语 IV. ①B823.1

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2015) 第 286890 号

广西师范大学出版社出版发行

(广西桂林市中华路 22 号 邮政编码: 541001)
(网址: <http://www.bbtpress.com>)

出版人: 何林夏

全国新华书店经销

广西大华印刷有限公司印刷

(广西南宁市高新区科园大道 62 号 邮政编码: 530007)

开本: 880 mm × 1 240 mm 1/32

印张: 4.5 字数: 66 千字 图: 30 幅

2016 年 1 月第 1 版 2016 年 1 月第 1 次印刷

定价: 48.00 元

如发现印装质量问题, 影响阅读, 请与印刷厂联系调换。

《东方智慧》丛书

学术顾问：张葆全

主 编：汤文辉 刘志强

编辑委员会：

主 任：虞劲松 郭玉贤

委 员：才学娟 王 专

王 燕 杨远义

吴艺霞 陈丕武

俞 琦 施 萍

梁嗣辰

翻译委员会：

主 任：黎巧萍 刘志强

覃秀红

委 员：王海玲 沈 菲

张 蔚 欧江玲

徐明月 谈 笑

陶 红 黄兴球

覃海伦 韩艳妍

美术委员会：

主 任：柴万里 尹 红

委 员：卫阳虹 王雪峰

吕 鹏 刘 荣

关瑞琳 郑振铭

俞 崧 陶朝来

黄建福 蓝学会

戴孟云

ชุดหนังสือคลังปัญญาตะวันออก

ที่ปรึกษาทางวิชาการ: จัง ป่าเจริญ

ประธานบรรณาธิการ: ทัง เหวินสุข หลิว จื้อเฉียง

คณะกรรมการบรรณาธิการ

ประธาน: อวี๋ จิ้นซง กัว อี้เสียน

กรรมการ: ฉาย เสวียเจี๋ยน หวาง จวน

หวาง เย่น หยาง หยวนอี

อู๋ อี้เซีย เจิน ทื่อ

อวี๋ จี จื่อ ผิง

เหลียง สือเจิน

คณะกรรมการแปล

ประธาน: หลี่ เฉียวผิง หลิว จื้อเฉียง

ฉิน ชั่วหวง

กรรมการ: หวาง ไ่หฺหลง เลี่ยน เฟย

จัง เว่ย โอว เจียงหลง

สวี หมิงเซวี่ ถัน เซี่ยว

เถา หง หวาง จิงฉิว

ฉิน ไ่หฺหลุน หัน เซียนเหยียน

คณะกรรมการจัดทำรูปเล่ม

ประธาน: ชี วันหลี่ หยิ่น หง

กรรมการ: เว่ย ยางหง หวาง เสวียฟง

หลิว เฉิง หลิว หวง

กวัน รุ่ยหลิน เจิง เจิ้นหมิง

อวี๋ ซง ฉา ฉาวหลั๊

หวาง เจี้ยนฝู หลัน เสวียฮุ่ย

ต้อ เม้งหุยน

总 序

文化交流对人类社会的存在与发展至关重要。季羨林先生曾指出，文化交流是推动人类社会前进的主要动力之一，文化一旦产生，就必然交流，这种交流是任何力量也阻挡不住的。由于文化交流，世界各民族的文化才能互相补充，共同发展，才能形成今天世界上万紫千红的文化繁荣现象。^[1]

中国与东盟国家的文化交流亦然，并且具有得天独厚的优势。首先，中国与东盟许多国家地理相接，山水相连，不少民族之间普遍存在着跨居、通婚现象，这为文化交流奠定了良好的地理与人文基础。其次，古代中国与世界其他国家建立起的“海上丝绸之路”为中国与东盟国家的经济、文化交流创造了有利的交通条件。

中国与东盟诸多使用不同语言文字的民族进行思想与文化对话，自然离不开翻译。翻译活动一般又分为口译和笔译两类。有史记载的

[1]季羨林：《文化的冲突与融合·序》，载张岱年、汤一介等《文化的冲突与融合》，北京大学出版社，1997年，第2页。

中国与东盟之间的口译活动可以追溯至西周时期，但严格意义上的笔译活动则出现在明代，至今已逾五百年的历史。

在过去五百年的历史长河中，东盟国家大量地译介了中国的文化作品，其中不少已经融入到本国的文化中去。中国译介东盟国家的作品也不在少数。以文字为载体的相互译介活动，更利于文化的传承与发展，把中国与东盟国家的文化交流推上了更高的层次。

2013年9月，国务院总理李克强在广西南宁举行的第十届中国—东盟博览会开幕式上发表主旨演讲时指出，中国与东盟携手开创了合作的“黄金十年”。他呼吁中国与东盟百尺竿头更进一步，创造新的“钻石十年”。2013年10月，习近平总书记在周边外交工作座谈会上强调要对外介绍好我国的内外方针政策，讲好中国故事，传播好中国声音，把中国梦同周边各国人民过上美好生活的愿望、同地区发展前景对接起来，让命运共同体意识在周边国家落地生根。于是，把中华文化的经典译介至东盟国家，不仅具有重要的历史意义，同时还蕴含着浓厚的时代气息。

所谓交流，自然包括“迎来送往”，《礼记》有言：“往而不来，非礼也；来而不往，亦非礼也。”中国与东盟国家一样，既翻译和引进外国的优秀文化，同时也把本国文化的精髓部分推介出去。作为中国最具人文思想的出版社之一——广西师范大学出版社构想了《东方智慧》丛书，并付诸实践，不仅是中国翻译学界、人文学界的大事，更是中国与东盟进行良好沟通、增进相互了解的必然选择。广西民族大学作为翻译工作的主要承担方，是国家外语非通用语本科人才培养基地，拥有东盟语言文字的翻译优势。两个单位的合作将能够擦出更多的火花，向东盟国家更好地传播中华文化。

联合国教科文组织的官员认为，“文化交流是新的全球化现象”。^[1]
我们希望顺应这一历史潮流与时代趋势，做一点力所能及的事。

是为序。

刘志强

2015年1月25日

[1]《联合国教科文组织文化政策与跨文化对话司司长卡特瑞娜·斯泰诺的致辞》，载《世界文化的东亚视角》，北京大学出版社，2004年，第3页。

อารัมภบท

การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมมีความสำคัญยิ่งต่อการอยู่รอดและการพัฒนาของสังคมมนุษย์ นายจีเซียนหลิน (Ji Xianlin) ประมาจารย์จีนศึกษาและนักแปลผู้มีชื่อเสียง เคยกล่าวไว้ว่า การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเป็นหนึ่งในพลวัตหลักที่ผลักดันให้สังคมมนุษย์มีความก้าวหน้า วัฒนธรรมพองเกิดขึ้น ก็ย่อมมีการแลกเปลี่ยน ซึ่งไม่มีพลังใดที่จะกีดกันไว้ได้ ด้วยการแลกเปลี่ยน วัฒนธรรมของชนชาติต่าง ๆ ทั่วโลกจึงเสริมเติมแต่งกันได้ พัฒนาไปด้วยกันได้ จึงก่อรูปขึ้นเป็นปรากฏการณ์วัฒนธรรมที่เจริญรุ่งเรืองและมีสีสันอุดมคตสวยงามเช่นโลกทุกวันนี้ ^[1] การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศจีนกับกลุ่มประเทศอาเซียนก็เช่นเดียวกัน มีความได้เปรียบที่สวรรค์ประทานให้ คือประเทศจีนมีชายแดนติดกับหลายประเทศของอาเซียน มีการอยู่ร่วมกันและแต่งงานข้ามชนชาติซึ่งเป็นปัจจัยที่มั่นคงด้านภูมิศาสตร์และด้านวัฒนธรรม มนุษย์ในการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ประการที่สอง เส้นทางสายไหมทางทะเลที่จีนโบราณได้สร้างขึ้นกับประเทศอื่น ๆ ในโลก ได้สร้างความได้เปรียบด้านคมนาคม

[1] จีเซียนหลิน, “การปะทะกับการผสมผสานของวัฒนธรรม-อารัมภบท”, ใน การปะทะกับการผสมผสานของวัฒนธรรม โดย จัง ไคเหนียน, หัง อี้เจี๋ย, ปักกิ่ง: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยปักกิ่ง, 1997:2.

ในการแลกเปลี่ยนเศรษฐกิจและวัฒนธรรมระหว่างประเทศจีนกับกลุ่มประเทศ
อาเซียนที่ประเทศจีนสามารถเจรจาด้ว้้นวัฒนธรรมกับชนชาติต่าง ๆ ที่ต่างภาษา
กันในกลุ่มประเทศอาเซียนได้นั้น ขาดการแปลเสียมิได้ กิจกรรมการแปลปกติจะมี
การแปลและการล่ามสองประเภท กิจกรรมการล่ามระหว่างจีนกับอาเซียนที่มีบันทึก
ทางประวัติศาสตร์สามารถย้อนไปถึงสมัยราชวงศ์ชิจิโจว (西周) แต่กิจกรรม
การแปลจะเริ่มในสมัยราชวงศ์หมิง(明朝) ซึ่งก็มีประวัติยาวนานเกินห้าร้อยปี
แล้ว ในประวัติศาสตร์ห้าร้อยปีที่ผ่านมา กลุ่มประเทศอาเซียนมีการแปลผลงาน
วัฒนธรรมจีนไว้จำนวนมาก ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยที่ได้ผสมกลมกลืนเข้ากับวัฒนธรรม
ท้องถิ่นไปแล้ว ส่วนผลงานของประเทศอาเซียนที่จีนได้แปลไว้ก็มีจำนวนไม่น้อย
เช่นกัน กิจกรรมการแปลที่มีตัวอักษรเป็นสื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการสืบทอดและ
พัฒนาวัฒนธรรมมากกว่า อีกทั้งได้ผลักดันให้การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่าง
ประเทศจีนกับประเทศอาเซียนมีความลุ่มลึกยิ่งขึ้นเมื่อเดือนกันยายน ค.ศ.๒๐๑๓
ฯลฯ หลี่ เก่อเจียง นายกรัฐมนตรีจีนได้แสดงปาฐกถาพิเศษในพิธีเปิดงานมหกรรม
สินค้าจีน-อาเซียนครั้งที่ ๑๐ ที่จัดขึ้นในนครหนานหนิง กว่างซีไ้ว่า จีนกับอาเซียน
ได้ควงแขนบุกเบิก “สิบปีแห่งยุคทอง” ในความร่วมมือระหว่างกันแล้ว จึงขอเรียก
ร้องให้จีนกับอาเซียนเดินทางต่อไปบนพื้นฐานที่มีอยู่เพื่อสร้างสรรค์ “สิบปีแห่งยุค
เพชร” ในอนาคต เมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. ๒๐๑๓ ฯฯ สี่ จิ้นผิง ประธานาธิบดี ได้
เน้นในที่ประชุมว่าด้วยความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศเพื่อนบ้านว่า ต้องมีการ
ประชาสัมพันธ์นโยบายภายในและนโยบายต่างประเทศของประเทศเราให้ภายนอก
รับทราบ เผยแพร่เรื่องราวต่าง ๆ ของประเทศจีนให้ภายนอกรับทราบ เชื่อมความฝัน
ของประเทศจีนไว้กับความปรารถนาอันดีงามต่อประชาชนของประเทศเพื่อนบ้าน
และร้อยโยงกับอนาคตของการพัฒนาภูมิภาค ด้วยสำนึกในการมีโชคชะตาร่วมกัน
ได้แผ่รากฝังลึกลงในประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น การแปลหนังสือมรดกด้านวัฒนธรรม
จีนให้กลุ่มประเทศอาเซียนได้รู้จัก จึงไม่เพียงแต่มีนัยยะทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ
แต่ยังแฝงไว้ซึ่งกลิ่นไอสมัยใหม่อันเข้มข้นอีกด้วย การแลกเปลี่ยนนั้น หมายถึง
“การไปและการมา” หนังสือเรื่องหลี่จี้ (《礼记》)กล่าวไว้ว่า “ไปแล้วไม่มา ไม่

ถูกตามขนบธรรมเนียม มาแล้วไม่ไป ก็ไม่ถูกขนบธรรมเนียมเช่นกัน” ประเทศจีนก็เช่นเดียวกันกับประเทศอาเซียน ไม่เพียงแต่แปลและนำเข้าวัฒนธรรมอันดีงามของต่างประเทศเข้ามา ยังได้แนะนำแก่นสารวัฒนธรรมของประเทศตนเองให้รู้จักอีกด้วย สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนอร์มอลกว่างซี ในฐานะเป็นหนึ่งในสำนักพิมพ์ที่มีปรัชญาวัฒนธรรมเข้มข้นที่สุดของประเทศจีนได้จัดทำโครงการ “ชุดหนังสือคลังปัญญาตะวันออก” ขึ้น ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นเหตุการณ์สำคัญในวงการการแปลและวงการวัฒนธรรม ยังเป็นทางเลือกที่หลีกเลี่ยงไม่พ้นในการเชื่อมความสัมพันธ์และเสริมสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างประเทศจีนกับอาเซียน มหาวิทยาลัยชนชาติกว่างซีซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับหน้าที่การแปล เป็นศูนย์อบรมบัณฑิตสาขาวิชาภาษาต่างประเทศที่มีผู้ใช้น้อย จึงมีความได้เปรียบในการแปลหนังสือให้เป็นภาษาต่าง ๆ ของกลุ่มประเทศอาเซียน ความร่วมมือระหว่างสองหน่วยงานจะเป็นแสงประกายที่นำส่งวัฒนธรรมจีนให้เผยแพร่สู่ประเทศอาเซียนผู้บริหารองค์การยูเนสโกเห็นว่า “การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเป็นโลกาภิวัตน์แบบใหม่”^[1] เราหวังว่าเราสามารถทำเท่าที่จะทำได้ตามกระแสประวัติศาสตร์และแนวโน้มแห่งยุคสมัยของอารัมภบทไว้เพียงเท่านี้

ศ.ดร.หลิว จื้อเฉียง

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๐๑๕

[1] “คำกล่าวของ ดร.Katerina Stenou อธิบดีกรมนโยบายวัฒนธรรมและการเจรจาวัฒนธรรม องค์การยูเนสโก” ใน “เอเชียตะวันออกในวัฒนธรรมโลก”: ปักกิ่ง: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยปักกิ่ง, 2004:3.

朱子治家格言

คำสอนว่าด้วยการครองเรือนของจูซี

前 言

《朱子治家格言》，也称《朱柏庐治家格言》，全文 524 字，是中国清代以来一篇影响巨大的家训。

《朱子治家格言》的作者朱用纯（1627—1698），字致一，号柏庐，江苏昆山人，是著名学者、教育家。朱柏庐一生研究程朱理学，主张知行并进，著述丰富，所作《朱子治家格言》以修身、齐家为宗旨，集儒家为人处世方法之大成，三百年来脍炙人口，家喻户晓。

《朱子治家格言》内容涉及家庭安全、卫生、饮食、宴客、房田、婚姻、祭祖、读书、教育、理财、交友、纳税、为官、积德等诸方面的问题，核心是要让人成为一个正大光明、知书明理、生活严谨、宽容善良、理想崇高的人，体现了作者对家庭成员的期望与要求，同时也反映了中国传统文化尤其是儒家的修身齐家之道。孟子说：“天下之本在国，国之本在家。”家与国的命运息息相关。家庭是社会的细胞，只有每个细胞都健康，社会肌体才会正常。治国平天下，必须从家庭做起。

《朱子治家格言》得以广泛流传，除了因其内容集中体现了中国人

修身齐家的理想与追求，还因其语言通俗易懂、文体工整精致。通俗易懂则容易被广大民众接受；工整精致则优美动人，便于记忆。这也使得《朱子治家格言》在今天读来依然朗朗上口，感人至深。其中许多句子被书法家写成书法作品或对联挂在各种场合供人学习、欣赏。

家训是中国传统文化中的奇葩，根植于民间，原本主要针对家族成员尤其是家族中的年轻子弟，是传统中国人实施家庭教育、维系家庭稳定、传承优良家风的重要方式。最早的家庭教育内容大概可以追溯到公元前 10 世纪的周朝时期。到了南北朝时期，中国出现第一部家庭教育的专著《颜氏家训》，作者颜之推（531—约 595）结合自己的生平见闻，讲论治家、为人、治学之道，详细谈及家庭中不同角色如何立身行事、和睦相处。此后，上至帝王，下至文人学士，多有家训传世。例如司马光的《家范》、康熙皇帝的《庭训格言》、曾国藩的《曾国藩教子书》等，不胜枚举。这些家训因作者的家庭、知识背景不同而各有特色，流传范围不一。《朱子治家格言》篇幅短小、言简意赅、易于记诵、深入浅出，又集中体现了历代家训的精神，因而被广大读书人和民众共同喜爱。即使是文化程度不高的人，也多能背诵其中若干名言警句，作为人生秉持的原则，这使得《朱子治家格言》成为家训文化当中一颗耀眼的明星。

本书对《朱子治家格言》进行了精确释析，并配绘精美插图，为学习中华家训文化提供一个优质读本。

คำนำ

หนังสือเรื่อง “คำสอนว่าด้วยการครองเรือนของจูจื่อ (《朱子治家格言》)” มีอีกชื่อว่า “คำสอนว่าด้วยการครองเรือนของจูปั๋วหลู่ (《朱柏庐治家格言》)” มีตัวอักษรทั้งหมด ๕๒๔ คำ เป็นคำสอนการครองเรือนที่มีอิทธิพลมากที่สุดในยุคราชวงศ์ชิง (清代) ผู้แต่งหนังสือเรื่อง “คำสอนว่าด้วยการครองเรือนของจูจื่อ” คือ จูย่งฉุน (朱用纯) (ปี ค.ศ. ๑๖๒๕-๑๖๙๘) นามว่าจื่ออี (致一) ฉายาว่าปั๋วหลู่ (柏庐) เป็นคนเมืองคุนซาน (昆山) มณฑลเจียงซู (江苏) เป็นนักวิชาการที่มีชื่อเสียงโด่งดัง ท่านได้ศึกษาปรัชญาของตระกูลเจิงและจูซี (程朱理学) และเสนอทัศนะว่าการเรียนรู้กับการปฏิบัติมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ท่านมีผลงานเป็นจำนวนมาก หนังสือเรื่อง “คำสอนว่าด้วยการครองเรือนของจูจื่อ” มีวัตถุประสงค์เพื่อสอนวิธีการบำเพ็ญตนและดูแลครอบครัว เป็นหนังสือที่รวบรวมความคิดด้านการปฏิบัติตนและการคบค้าสมาคมของลัทธิหู่ สืบทอดกันมาราวสามร้อยปีและยังคงได้รับความชื่นชมอย่างกว้างขวาง และเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

เนื้อหาในหนังสือเรื่อง “คำสอนว่าด้วยการครองเรือนของจูจื่อ” ครอบคลุมปัญหาด้านความมั่นคง สุขภาพอนามัย อาหารการกิน การเลี้ยงแขก บ้านเรือนไร่นา การสมรส การเซ่นไหว้ การเรียนหนังสือ การศึกษา การบริหารการเงิน การคบค้า

สมาคม การเสียดาญี การรับตำแหน่งราชการ การบำเพ็ญกุศล เป็นต้น แต่โดยแกนหลักแล้วมุ่งสอนให้เป็นคนที่เปิดเผยบริสุทธิ์และซื่อมั่นในความเป็นธรรม รู้เหตุรู้ผล รอบคอบและมีวินัย มีความเมตตาปราณี รู้จักให้อภัย และผดุงอุดมการณ์อันสูงส่ง “คำสอนว่าด้วยการครองเรือนของจูจื่อ” แสดงให้เห็นถึงความคาดหวังและคุณสมบัติที่ผู้เขียนต้องการให้สมาชิกในครอบครัวมี ในขณะเดียวกันก็สะท้อนหลักการบำเพ็ญตนและการครองเรือนตามวัฒนธรรมจีน โดยเฉพาะลัทธิขงจื๊อ (孟子) กล่าวไว้ว่า “มูลฐานของแผ่นดินคือประเทศชาติ มูลฐานของประเทศชาติคือครอบครัว” โชคชะตาของครอบครัวกับประเทศชาติมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดแนบแน่น ครอบครัวเป็นเซลล์ของสังคม หากเซลล์ทุกเซลล์แข็งแรงสมบูรณ์ ร่างกายของสังคมจึงจะเป็นปกติได้ การครองแผ่นดินให้สงบสุขนั้น ต้องเริ่มจากครอบครัว

การที่หนังสือเรื่อง “คำสอนว่าด้วยการครองเรือนของจูจื่อ” มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวางนั้น นอกจากเพราะว่าหนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาที่สะท้อนอุดมการณ์การบำเพ็ญตนและการครองเรือนตามวัฒนธรรมจีนแล้ว ยังอาจเพราะว่าภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย รูปแบบการเขียนบรรจงเรียบร้อย ภาษาที่เข้าใจง่ายจึงเข้าถึงผู้อ่านทั่วไปได้ง่าย ส่วนรูปแบบการเขียนที่บรรจงเรียบร้อยย่อมทำให้รู้สึกซาบซึ้งใจและจดจำได้ง่าย ลักษณะนี้เองที่ทำให้ “คำสอนว่าด้วยการครองเรือนของจูจื่อ” เป็นที่อ่านคิดปากและทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ซาบซึ้งใจได้ตราบนานทุกวันนี้ โดยหลาย ๆ ประโยคในหนังสือถูกนักเขียนพู้กัณนำ ไปเขียนเป็นผลงานศิลปะพู้กัณหรือคำขวัญคู่และแขวนอยู่ในสถานที่ต่าง ๆ ให้ผู้คนเรียนรู้และชื่นชมกัน

คำสอนการครองเรือนนับได้ว่าเป็นดอกไม้สวยงามดอกหนึ่งในวัฒนธรรมจีน เป็นที่ประพันธ์ขึ้นโดยประชาชน มีกลุ่มเป้าหมายเป็นสมาชิกครอบครัวโดยเฉพาะผู้ชายในครอบครัวเป็นรูปแบบสำคัญของการสอนสั่งในครอบครัว การรักษาความมั่นคงของครอบครัวและการสืบทอดธรรมเนียมครอบครัวที่ดีงาม การสอนสั่งทางครอบครัวที่มีประวัติยาวนานที่สุดอาจย้อนหลังไปถึงราชวงศ์โจว (周朝) เมื่อศตวรรษที่ 10 ก่อนคริสตกาล จนถึงยุคราชวงศ์หนานเป่ย์ (南北朝) ซึ่งมีหนังสือคำสอนการครองเรือนเล่มแรกของจีน คือ “บทเรียนว่าด้วยการครองเรือนของตระกูลเหยียน (《颜氏家训》)” ผู้เขียนเหยียนจื่อทวย (颜之推) (ปี ค.ศ. 531 – ประมาณ 595) ได้อาศัยประสบการณ์ชีวิตของตน บอกเล่าหลักการครองเรือน การ

ปฏิบัติตนและการศึกษาหาความรู้ โดยผู้ประพันธ์ได้พูดถึงพฤติกรรมที่เหมาะสม และการอาศัยอย่างกลมกลืนปรองดองของสมาชิกครอบครัวแต่ละคน หลังจากนั้น ก็มีคำสอนการครองเรือนปรากฏขึ้นจำนวนไม่น้อย ผู้แต่งก็มิตั้งแต่ต้องได้ จนกระทั่งปัญญาชนธรรมดา ดังเช่นหนังสือเรื่อง หนังสือเรื่อง “กฎระเบียบครอบครัว (《家范》)” ของซือหม่ากวาง (司马光) หนังสือเรื่อง “สุภาษิตคำสอนครอบครัว (《庭训格言》)” ของกั๋งซีฮ่องเต้ (康熙皇帝) หนังสือเรื่อง “หนังสือสอนลูกของเจิ้งกั๋วฟิน (《曾国藩教子书》)” ของเจิ้งกั๋วฟิน (曾国藩) เป็นต้น ไม่อาจยกตัวอย่างให้ครบได้ คำสอนเหล่านี้ต่างมีเอกลักษณ์ของตน เนื่องจากผู้แต่งมีภูมิหลังทางครอบครัวที่แตกต่างกัน มีพื้นฐานความรู้ไม่เท่าเทียมกัน จึงแพร่หลายในขอบเขตที่ต่างกัน หนังสือเรื่อง “คำสอนว่าด้วยการครองเรือนของจูจื่อ” ไม่ยาวมาก ใช้ภาษาง่ายแต่ครอบคลุมใจความสำคัญ ง่ายต่อการท่องจำ ถ่ายทอดเนื้อหาหลักซึ่งด้วยสำนวนเรียบง่าย “คำสอนว่าด้วยการครองเรือนของจูจื่อ” จึงได้รับความนิยมจากผู้อ่านและประชาชนอย่างกว้างขวาง แม้คนที่มีการศึกษาไม่สูง ก็ยังสามารถท่องคติพจน์ที่เกี่ยวข้องได้จำนวนไม่น้อย และนำมาเป็นหลักการปฏิบัติในชีวิต เช่นนี้เองที่ทำให้หนังสือเรื่อง “คำสอนว่าด้วยการครองเรือนของจูจื่อ” กลายเป็นดาวที่เจิดจรัสในวัฒนธรรมคำสอนครอบครัวจีน

หนังสือเล่มนี้ ได้ถ่ายทอด “คำสอนว่าด้วยการครองเรือนของจูจื่อ” อย่างละเอียดชัดเจน พร้อมภาพประกอบที่ประณีตงดงาม เป็นหนังสือคุณภาพสำหรับเรียนรู้วัฒนธรรมคำสอนการครองเรือนของชาวจีน

朱子治家格言

黎明即起，洒扫庭除，要内外整洁；既昏便息，关锁门户，必亲自检点。一粥一饭，当思来处不易；半丝半缕，恒念物力维艰。宜未雨而绸缪，毋临渴而掘井。自奉必须俭约，燕客切勿留连。器具质而洁，瓦缶胜金玉；饮食约而精，园蔬愈珍馐。勿营华屋，勿谋良田。三姑六婆，实淫盗之媒；婢美妾娇，非闺房之福。奴仆勿用俊美，妻妾切忌艳妆。祖宗虽远，祭祀不可不诚；子孙虽愚，经书不可不读。居身务期质朴，训子要有义方。勿贪意外之财，莫饮过量之酒。与肩挑贸易，毋占便宜；见穷苦亲邻，须加温恤。刻薄成家，理无久享；伦常乖舛，立见消亡。兄弟叔侄，须分多润寡；长幼内外，宜辞严法肃。听妇言，乖骨肉，岂是丈夫；重资财，薄父母，不成人子。嫁女择佳婿，毋索重聘；娶妇求淑女，勿计厚奁。见富贵而生谄容者最可耻，遇贫穷而作骄态者贱莫甚。居家戒争讼，讼则终凶；处世戒多言，言多必失。毋恃势力而凌逼孤寡，勿贪口腹而恣杀牲禽。乖僻自是，